

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Mladá fronta, Ostrava

21. X. 1967

divadlo

SMĚŠNÉ VRAŽDĚNÍ

Obliiba tragikomedie v současném hledišti by nepochybně stála za zvláštní studii. V čem to vězí, že právě lidem dvacátého věku tak chutnají koktajly, namíchané ze slz a smíchu, že se cítí ve svém životě střídavě polévání ledovou sprchou a horkou lázní, rozdíráni osudovými peripetemi a hned zase lechtáni pírkem humoru? Proč právě smutné klauniády a klaunské tragédie jsou tím nástrojem, s nímž rezonují nejcitlivější místa našich duší? Je to snad tím, že i dnešní svět je čímsi mezi klauniádou a truchlohrou, že nás děsí svou labilností a zároveň konejší krásnými vinydinami?

Kesselringova hra Jezinky a bezinky, která v těchto dnech vyvolává v nastudování ostravského Divadla Petra Bezruče podobné otázky, není ovšem tragikomedii v pravém slova smyslu. Máme tu před sebou vtipnou historku o vyřinuté rodině Brewsterových, vyrábějící mrtvolky doslova na běžícím pásu. Jejich množství — čtyřiačtyřicet — už samo o sobě diváka varuje, aby nebral autorův příběh vážně, a navozuje atmosféru novodobé mordýfské frašky.

Divák to všechno samozřejmě pozná už od samého začátku a výtečně se baví. Uznale přijme originální postavy dvou šedovlasých tetiček, které „mílostrdně“ míchají jed do vína osamělým páněm, konají pak nad nimi zbožný obřad a láskyplně je ukládají do sklepa k jejich předchůdcům. Desetkrát ho přijemně zamrazí, když Mortimer Brewster, jejich synovec a jediný normální příslušník rodiny, se znovu a znovu lékař

mrtvého muže v truhle. Pobaveně se usmívá, když uprchlík z psychiatrie Jonathan Brewster se se svými tetičkami dohaduje, kdo vlastně má na kontě více obětí. A doslova se chechtá „doktoru Einsteinovi“, kterého neustále někdo vyrušuje v jeho katovském díle na svázaném Mortimerovi, a tak dále.

V překladu Zdeňky Werichové a v úpravě národního umělce Jana Wericha zaznamenal příběh nepochybně proti originálu posun k směšnosti. A režie Saši Lichého v DPB tento proces dovršuje. Nevynechala jedinou příležitost k vytvoření komické situace, gagy se střídají jeden za druhým a salvy smíchu v hledišti brzy převyšují počet mrtvol.

I pro herce je tahle bystrá parodie zřejmě požitkem. Dvojici Abby a Marty Brewsterových hrají se svéráznou patinou Radvana Havelková a Štěpánka Ranošová. Z trojice bratří Brewsterů má relativně nejnesnadnější úlohu Jan Filip jako Mortimer. Jeho výkon si zachovává přijatelnou míru „normálnosti“ i komiky v rámci režijního záměru a zaslouženě sklízí ovace publika. Ale ani Milan Sova (Teddy) a Bohuslav Čvančara (Jonathan) nezůstávají svým postavám vcelku nic dlužni, právě tak jako Antonín Pokorný v dr. Einsteinovi a ostatní herci v dalších, menších rolích.

I když tedy vsutku nejde o pravou tragikomedii, přece jen má Kesselringova hra přesně onu směšně hrůznou polohu, kterou chce moderní divák. A to je jistě prapříčinou jejího úspěchu ve světě, i na našich jevištích.

JIRÍ NAVRÁTIL